

سفارت جمهوری اسلامی ایران- نایروبی

گزارش

خلاصه ارزیابی تحلیلی و راهبردی هفتمین اجلاس مجمع محیط زیست ملل متحد
(UNEA-7)

تهیه کنندگان: شیدا اصغرزاده- دبیر اول و کارشناس اداره محیط زیست و انرژی

عباس شهبازی- دبیر دوم و کارشناس سیاسی نمایندگی نایروبی

۲۶ آذرماه ۱۴۰۴

سفارت جمهوری اسلامی ایران - نایروبی

بسمه تعالی

خلاصه مدیریتی:

هفتمین نشست مجمع محیط زیست ملل متحد (Y-UNEA) که از تاریخ ۱۰ الی ۲۱ آذرماه ۱۴۰۴ در نایروبی برگزار شد، به عنوان یک بستر حیاتی برای مذاکره پیرامون دستورکار پیچیده و چالش برانگیز حاکمیت و اقدام محیط زیستی جهانی عمل کرد. طی سال های گذشته، روندی که در نشست های یونیا از سوی کشورهای توسعه یافته و با همراهی کشورهای کوچک جزیره ای در حال پیگیری است، گسترش دستورکار یونپ و تبدیل آن به یک نهاد سیاست گذار فراتر از حوزه محیط زیست و ورود آن به بخش های سیاسی و اقتصادی است. در این دور از یونیا نیز تلاش این کشورها معطوف به طرح مفاهیم جدیدی بود که هنوز از اجماع لازم در چارچوب یونیا برخوردار نبوده و می توانست به طور بالقوه منجر به ایجاد ملاحظات و الزامات گسترده در بخش هایی از جمله صنعت، معدن، بهداشت و نیز تحمیل استانداردهای زیست محیطی پرهزینه شود. هیات کشورمان به ریاست سرکار خانم انصاری معاون محترم رییس جمهور و رییس سازمان حفاظت محیط زیست در این اجلاس شرکت نمود.

این خطر نهادی مبنی بر بهره برداری کشورهای توسعه یافته از ظرفیت های یونپ برای طرح و ترویج مفاهیم، استانداردها و تعهدات نظارتی جدید - که در برخی موارد فاقد اجماع بین دولتی در سایر مجامع ذی ربط بوده اند - توسط هیئت کشورمان شناسایی و مورد توجه قرار گرفت.

هیئت ایرانی در UNEA-7 یک وضعیت راهبردی بسیار مؤثر، فعال و اصولی را اتخاذ کرد. این رویکرد با فعال سازی گروه کشورهای همفکر از سوی این نمایندگی آغاز و با هماهنگی مستمر با این گروه و همسو کردن تلاش های هیئت با منافع گسترده تر جنوب جهانی تداوم یافت.

هیات شرکت کننده کشورمان سه هدف اصلی را دنبال کرد: ۱. حفاظت از منافع ملی و حاکمیتی؛ ۲. دفاع از نگرانی های مشروع و رسیدگی به محدودیت های ظرفیت های فنی کشورهای در حال توسعه؛ و ۳. جلوگیری از انحراف مأموریت نهادی، با اطمینان از تمرکز یونپ بر مأموریت اصلی فنی و علمی محیط زیستی خود و عدم گسترش به حوزه های سیاسی یا امنیتی نامرتبط.

این مشارکت فعال شامل ارائه ورودی های سازنده در مراحل اولیه فرآیند - به ویژه در طول معرفی و نخستین خوانش پیش نویس قطعنامه ها - بود که مسیر مذاکرات را با موفقیت به سمت متونی هدایت کرد که ضمن به رسمیت شناختن صریح محدودیت های فنی، نهادی و مالی کشورهای در حال توسعه و در نظر گرفتن شرایط و اولویت های ملی آنها، از تحمیل تعهدات جدید، الزام آور یا پرهزینه از طریق مفاد قطعنامه ها جلوگیری نماید. در این چارچوب تلاش شد رویکردهای جاه طلبانه برخی کشورهای توسعه یافته که در پی اعمال فشار غیرمستقیم و انتقال بار مسئولیت از طریق درج بندهای تعهدآور در متون مذاکراتی بودند، تعدیل، کمرنگ و یا حذف شوند و توازن لازم میان اهداف محیط زیستی و واقعیت های توسعه ای حفظ گردد.

بر پایه نتایج بدست آمده، هفتمین اجلاس مجمع محیط زیست ملل متحد، به عنوان نقطه عطفی در دیپلماسی جهانی محیط زیست شناخته خواهد شد. کشورهای توسعه یافته دریافتند یونپ محلی برای جبران شکست های مذاکراتی در سایر مجامع بین المللی یا ورود دستورکارهای سیاسی بحث برانگیز از سایر مجامع بین المللی، مانند شورای امنیت سازمان ملل، شورای حقوق بشر و یا نهادهای تخصصی پایش و نظارت نیست و در این خصوص هیئت جمهوری اسلامی ایران نقش پیشرو و بسزایی داشت. همین نقش آفرینی فعال سبب شد که هم رییس عمانی اجلاس و دبیر اجرایی یونپ و حتی کشورهای اروپایی بارها به نماینده دایم کشورمان نزد یونپ و یا اعضای هیات کشورمان مراجعه و درخواست همکاری و مساعدت برای دست یابی به توافق شوند. یکی از مهمترین دست آوردهای هیات کشورمان وادار نمودن

متن گزارش:

هفتمین اجلاس مجمع محیط زیست سازمان ملل متحد از ۱۰ الی ۲۱ آذرماه ۱۴۰۴ در مقر سازمان ملل در نایروبی برگزار شد. در این اجلاس، رئیس جمهور کنیا، معاونین رئیس جمهور کشورمان، اسپانیا و بروندي و بیش از ۷۰ وزیر و ده ها معاون وزیر در اجلاس حضور داشتند. از کشورمان هیاتی به ریاست سرکار خانم انصاری معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در این اجلاس حضور داشت. در ترکیب هیات کشورمان علاوه بر نمایندگی نایروبی، همکار محترم کشورمان از اداره محیط زیست و انرژی و نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت نفت، جناب آقای عباس زاده معاون محترم وزیر نفت نیز حضور داشتند. در بیانیه ارایه شده از سوی سرکار خانم انصاری موضوع تحریم ها و محکومیت تجاوز رژیم صهیونیستی به کشورمان نیز مطرح گردید.

در هفتمین نشست مجمع محیط زیست ملل متحد (UNEA-7)، ۱۱ قطعنامه و ۳ تصمیم به تصویب کشورهای عضو رسید. قطعنامه های «حفاظت فعال از اکوسیستم دریاها عمیق»، «تقویت پاسخ بین المللی برای جرائمی که بر محیط زیست اثر می گذارند»، «اکوسیستم های کارست برای آب، تنوع زیستی، مقاومت آب و هوایی و توسعه اقتصادی» و «تقویت نقش مقر یونپ در نایروبی» از سوی بانیان در خلال مذاکرات پس گرفته شد. پیش از آغاز رسمی نشست یونیا ۷ نیز قطعنامه هایی با عناوین «اقدامات محور زمین مادر»، «ایجاد چارچوب ارزیابی نیازهای بخشی برای گذار به اقتصاد چرخشی» و «نسل کشی محیط زیستی» باز پس گرفته شد و وارد فرایند مذاکراتی نشد.

مهم ترین دستاورد هیئت کشورمان در این نشست، کسب موفقیت در تصویب سند تصمیم مرتبط با اسناد برنامه ریزی یونپ (استراتژی میان مدت/برنامه کار دوسالانه) بود. هیئت کشورمان با همراهی سایر کشورهای همفکر، با موفقیت در برابر تلاش کشورهای توسعه یافته برای گسترش اختیارات یونپ به حوزه های حساس سیاسی مقاومت کرد و از طریق رایزنی های سطح بالا و مخالفت قاطع، هیئت کشورمان ارجاعات صریح به شورای امنیت و شورای حقوق بشر سازمان ملل در سند برنامه کاری دوسالانه یونپ را حذف نمود. همچنین، عبارت «**influencing and informing**» در سیاست های جهانی، صرفاً به «**informing**» کاهش یافت و علاوه بر آن عبارت «**under the guidance of UNEA**» نیز به بند مربوطه اضافه گردید. نکته کلیدی دیگر، درج یک «بند محافظتی» جدید در متن خود تصمیم نهایی بود که صراحتاً بیان می کرد اصطلاحات، زبان و «اجزای» موجود در اسناد برنامه ریزی که فاقد توافق بین دولتی هستند، نباید پیش داوری کننده مذاکرات آتی باشند. این

سفارت جمهوری اسلامی ایران - نایروبی

برای اولین بار بود که در اسناد یونپ، علاوه بر ترمینولوژی و زبان، واژه اجزا نیز در قسمت مربوطه اضافه شد که با استمرار و فشار هیئت جمهوری اسلامی ایران حاصل شد.

دستاوردهای کسب شده در مهم ترین قطعنامه های یونیا ۷:

• قطعنامه تقویت مدیریت جهانی آتش سوزی ها (ی جنگلی)

پیشنهاد اولیه بانی (هند) عمدتاً بر جنگل ها متمرکز بود و توجهی به اکوسیستم های حساسی مانند خشکی ها (drylands) که برای کشورمان و بسیاری از مناطق جهان حیاتی است، در آن وجود نداشت. هیئت ایران از ابتدا عبارت «مناطق مستعد آتش سوزی از جمله خشکی ها» را برای افزودن در متن پیشنهاد داد و علی رغم مخالفت های شدید اتحادیه اروپا، ترکیه و برزیل، این موضوع با پافشاری در مذاکرات حفظ شد. با توجه به اینکه ما تنها کشور خواستار افزودن این عبارت در متن بودیم، تلاش کشورهای مخالف قرارداد بنی بسیار ضعیف در مقدمه قطعنامه بود که در مقابل آن هیئت کشورمان مخالفت جدی نمود. در نهایت، در پاراگراف اجرایی کلیدی قطعنامه (پاراگراف مربوط به تشویق همکاری بین المللی و منطقه ای)، نه تنها عبارت «مناطق مستعد آتش سوزی (regions wildfire-prone)» جای گرفت، بلکه به صراحت «خشکی ها (drylands)» نیز در زمره این مناطق ذکر شد. این اقدام از آن جهت حائز اهمیت است که توجه جهانی را به خطر آتش سوزی در اکوسیستم های غیر جنگلی از جمله مناطقی مانند هورالعظیم معطوف می کند و با افزودن این عبارت، زمینه همکاری های فنی با کشورهای منطقه و همسایه برای پیشگیری، پایش و مدیریت آتش سوزی در این زیست بوم ها فراهم شده است.

• قطعنامه ابعاد محیط زیستی مقاومت ضد میکروبی

این قطعنامه توسط کنیا ارائه شده بود، اما با محتوا سازی و پشتیبانی فعال کشورهای غربی به ویژه انگلیس همراه بود. با توجه به حساسیت موضوع و پیشنهاد های اولیه در متن که قصد بانیان آن ایجاد یک سیستم نظارتی جهانی یکپارچه در حوزه محیط زیست و اتصال آن به سیستم های نظارتی موجود در نهادهای دیگر (مانند WHO) و از این طریق، تکمیل برنامه نظارتی جهانی در موضوع مقاومت ضد میکروبی و تعریف نقشی محوری و اجرایی برای یونپ در این حوزه حساس بود، هیئت ایران از همان ابتدا با تشریح اهداف این قطعنامه برای سایر کشورهای در حال توسعه نقشی محوری در تغییرات اساسی در متن نهایی داشت. همچنین در چندین جلسه جداگانه با نماینده کشور بانی، نظرات اصلاحی و خطوط قرمز به وضوح منتقل شد. این تعامل در حین مذاکرات رسمی، زمینه را برای تغییرات اساسی فراهم نمود. به گونه ای که با مقاومت و ارائه پیشنهاد های دقیق هیئت کشورمان، موارد سنگین و پرهزینه با بار تعهدات گسترده بر دوش کشورهای کشورهای در حال توسعه، حذف یا تعدیل شد، از جمله:

سفارت جمهوری اسلامی ایران - نایروبی

۱. تضعیف محوریت بیانیه سیاسی نیویورک (High level Political Declaration): با حذف

تعهدات مستقیم کشورها تحت عنوان آن بیانیه در بندهای اجرایی و تضعیف آن در بندهای مقدماتی.

۲. حذف الزامات دست و پاگیر: بندهای شامل «استانداردسازی بخش‌های مختلف صنعتی» و فهرست

اقدامات اجباری کشورها حذف شد.

۳. اختیاری سازی نظارت محیط‌زیستی: در بند درخواست کمک به پایش محیط‌زیستی، مشورت با

کشورهای عضو و داوطلبانه بودن ارائه داده‌ها گنجانده شد.

۴. کاهش سطح الزام: بندی که از کشورها می‌خواست (urges) اقدامات مشخصی انجام دهند، به بندی

که صرفاً آنان را به انجام اقدام تشویق (encourages) می‌کرد، تغییر یافت.

• قطعنامه مدیریت صحیح مواد شیمیایی و پسماند

این قطعنامه با بانی‌گری سوئیس و حمایت اتحادیه اروپا و باهدف تقویت چارچوب‌های همکاری در حوزه مدیریت صحیح مواد شیمیایی و پسماند، ازجمله در ارتباط با ۴ ماده شیمیایی سرب، کادمیم، آرسنیک و ارگانوتین‌ها، طرح شد.

کشورمان از ابتدای ارائه متن پیشنهادی، با تشخیص حساسیت‌های نهادی و تعهدآور برخی بندها، این ملاحظات را به‌صورت فعال برای سایر هیئت‌ها تشریح کرد و نسبت به خطر گسترش مأموریت دبیرخانه UNEP و موازی‌کاری نهادی هشدار داد. با ابتکار کشورمان و از طریق هماهنگی و هم‌افزایی با عربستان سعودی، برزیل و مصر و روسیه موضعی مشترک در میان تعدادی از کشورهای همفکر شکل گرفت که نقش مهمی در جهت‌دهی مذاکرات ایفا کرد. درنتیجه این رایزنی‌ها:

- متن اولیه که بر شناسایی اولویت‌ها توسط دبیرخانه، گزارش‌دهی تحلیلی گسترده و همکاری نهادی فراگیر تأکید داشت، به متنی حمایتی و تسهیلگر تغییر یافت که تمرکز آن بر حمایت از کشورهای عضو در شناسایی شکاف‌ها و اولویت‌های ملی قرار گرفت. تعهدات کشورهای عضو در متنی نهایی تعدیل شد و به‌جای عبارات قوی‌تر، از ادبیات نرم‌تر و قیود «حسب اقتضا» و «مطابق شرایط و ظرفیت‌های ملی» استفاده گردید تا انعطاف‌پذیری لازم برای کشورها حفظ شود.

- نقش مدیر اجرایی UNEP در همکاری با پانل بین‌دولتی علم-سیاست در حوزه مواد شیمیایی، پسماند و آلودگی و سایر نهادهای مرتبط، به‌صراحت در چارچوب مأموریت‌ها و با تأکید بر اجتناب از موازی‌کاری محدود شد.

سفارت جمهوری اسلامی ایران - نایروبی

- تقویت همکاری میان معاهدات زیست‌محیطی چندجانبه و «چارچوب جهانی مواد شیمیایی - برای سیاره‌ای عاری از آسیب ناشی از مواد شیمیایی و پسماند» عمدتاً از طریق دعوت از کشورهای عضو پیش‌بینی شد و نقش UNEP به تسهیل هماهنگی در سطح دبیران اجرایی تقلیل یافت.

- در جریان نشست، برخی از کشورها پیشنهاد کردند تا موضوع آزیست نیز که در نشست قبلی یونیا موفق به ورود به جریان گزارش‌دهی از سوی یونپ نشده بود، در این نشست از طریق بندی به گزارش‌دهی توسط یونپ اضافه شود. این پیشنهاد با مخالفت جدی ایران، عربستان سعودی، مصر و روسیه مواجه و در نهایت حذف شد.

• **قطعه‌نامه تقویت همکاری‌های بین‌المللی در زمینه مدیریت صحیح مواد معدنی و فلزات**

بانی این قطعه‌نامه کلمبیا و با حمایت اتحادیه اروپا همراه بود. کشورهای توسعه‌یافته در قالب این قطعه‌نامه به دنبال ایجاد یک گروه کاری به‌عنوان یک ابزار سیاست‌گذاری برای شکل‌دهی به اعمال استانداردهای دلخواه، جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات و ایجاد روند تصمیم‌گیری بین‌المللی در حوزه مواد معدنی و فلزات به نفع صنایع خود بودند.

در متن اولیه قطعه‌نامه تصریح شناسایی «گزینه‌هایی برای اقدام جهانی هماهنگ» و تهیه «نقشه راه برای سازوکارهای بین‌المللی» از جمله سازوکارهای جهانی و الزام‌آور حقوقی بود. به عبارتی بانی و کشورهای توسعه‌یافته به دنبال ایجاد زمینه‌ای برای معاهده‌ای جهانی در این زمینه بودند. از همین رو، در نشست خوانش مقدماتی پیش‌نویس این قطعه‌نامه، کشورمان پیشنهاد داد به‌جای «ایجاد گروه کارشناسی ویژه ad-hoc working group»، یک «پلتفرم فنی» برای پرداختن به موضوع مدیریت مواد معدنی و فلزات در نظر گرفته شود. این پیشنهاد مورد استقبال و حمایت تعدادی از کشورها از جمله عربستان سعودی، مصر، روسیه و ... قرار گرفت. در ادامه، سایر کشورها نیز از ایده‌ای مشابه با عناوینی چون برگزاری «دیالوگ» یا مکانیسم‌های مشورتی غیر الزام‌آور حمایت کردند. این رویکرد، به‌ویژه مورد تأکید کشورهای در حال توسعه بود که بر ضرورت ایجاد فضایی برای تبادل نظر، تسهیل همکاری و افزایش ظرفیت‌ها بدون ورود سریع به فرآیندهای حقوقی سنگین تأکید داشتند. درواقع، سنگ بنای اصلی تغییر متن از یک «گروه کارشناسی ویژه» به «درخواست برای برگزاری دیالوگ»، برآمده از همین پیشنهاد اولیه‌ای ایران و همراهی گسترده‌ی کشورهای در حال توسعه بود. این اجماع در نهایت با پذیرش کشورهای توسعه‌یافته و کشور بانی پیش‌نویس، به متن نهایی توافقی منجر شد که از پیشنهادهای اولیه بانی بسیار فاصله داشت.

• **قطعه‌نامه افزایش اقدامات جهانی برای ارتقاء تاب‌آوری صخره‌های مرجانی**

یکی از مهم‌ترین اهداف کشورهای توسعه‌یافته در این قطعه‌نامه ایجاد بار تأمین مالی بر عهده کشورهای در حال توسعه از جمله با مشارکت بخش خصوصی بود که با مقاومت کشورهای در حال توسعه این موضوع به نتیجه

سفارت جمهوری اسلامی ایران - نایروبی

نرسید. همچنین، هیئت ایران در تعامل با سایر کشورهای تولیدکننده سوخت‌های فسیلی، عبارت «حذف تدریجی یارانه‌های زیان‌آور» از جمله آن‌هایی که از سوخت‌های فسیلی حمایت می‌کنند را به‌طور کامل در متن نهایی حذف کرد. بدین ترتیب ضمن حفظ منافع ملی، از تحمیل الزامات یا مشروط‌سازی‌های بین‌المللی مرتبط با سیاست‌های ملی انرژی جلوگیری شد. علاوه بر این، برای حفاظت از حاکمیت و انعطاف‌پذیری حقوقی، ارجاعات مشخص و یادداشت‌های توضیحی که قطعنامه را به UNCLOS (کنوانسیون حقوق دریاهای سازمان ملل) و قطعنامه ۷۹ مجمع عمومی پیوند می‌دادند که به‌طور بالقوه در مورد مسائل حاکمیت دریایی و تعهدات حقوقی تفرقه‌انگیز هستند، حذف شدند. متن نهایی همچنین درخواست برای «راهنمایی جامع» برای ادغام صخره‌های مرجانی در برنامه‌های آب و هوایی ملی (NDCs) را به یک درخواست برای «راهنمایی داوطلبانه اضافی» تقلیل داد که بار گزارش‌دهی اجباری احتمالی بر کشورهای در حال توسعه را کاهش می‌دهد.

• قطعنامه پایداری محیط‌زیستی سیستم‌های هوش مصنوعی

این قطعنامه شاهد مذاکرات پیچیده‌ای بود که عمدتاً به دلیل مخالفت شدید کشورهای سرمایه‌گذار عمده، از جمله عربستان سعودی، امارات متحده عربی و چین، در کنار بلوک غرب و اتحادیه اروپا، امکان معرفی زبان قوی در مورد مسئولیت‌پذیری یا پاسخگویی کشورهای توسعه‌یافته و شرکت‌های پیشرو هوش مصنوعی را محدود می‌کرد.

هیئت ایرانی، با همکاری کشورهایی مانند مصر، با موفقیت با گنجاندن رویکرد «چرخه کامل عمر هوش مصنوعی» مخالفت کرد که الزامات گزارش‌دهی گسترده و بالقوه را پوشش می‌داد و هر مرحله از استخراج مواد اولیه تا کاربر نهایی را شامل می‌شد. یک موفقیت کلیدی در این قطعنامه، گنجاندن یک بند اجرایی با تمرکز بر پشتیبانی از «تقویت سیستم‌های داده عمومی زیست‌محیطی ملی در کشورهای در حال توسعه» برای غلبه بر شکاف‌های داده و دیجیتالی بود. این امر تضمین می‌کند که کمک فنی یونپ از زیرساخت بنیادی لازم برای استفاده حاکمیتی از هوش مصنوعی حمایت می‌کند.

• سایر موضوعات

۱- هیئت کشورمان موفق شد علی‌رغم مخالفت‌های شدید ترکیه و اتیوپی، عبارت «طوفان‌های گردوغبار» را به‌عنوان یک چالش منطقه‌ای عمده در بیانیه وزیران بگنجاند.

۲- دو قطعنامه بسیار مهم و چالشی «حفاظت فعال از اکوسیستم دریاهای عمیق» و «تقویت همکاری‌های بین‌المللی برای جرائمی که بر محیط‌زیست اثر می‌گذارند» با مخالفت جدی کشورهای در حال توسعه از جمله جمهوری اسلامی ایران مواجه شد. به‌طوری‌که در هفته اول برگزاری اجلاس، به دلیل رزرو کردن کل متن قطعنامه، اجازه باز شدن مذاکره روی بندهای آن داده نشد و در

سفارت جمهوری اسلامی ایران - نایروبی

هفته دوم، بانیان قطعنامه و کشورهای توسعه‌یافته که از این دو پیش‌نویس بسیار حمایت می‌کردند، مجبور به بازپس‌گیری آن شدند. هیئت کشورمان در توجیه رزرو پیش‌نویس قطعنامه حفاظت فعال از اکوسیستم دریا‌های عمیق، نبود اجماع برای تعریف عنوان قطعنامه، عدم انطباق با مأموریت و تخصص یونپ، تداخل با چارچوب‌های بین‌المللی موجود مانند ISA، BBNJ و UNCLOS را مورد اشاره قرار داد. در قطعنامه «**تقویت همکاری‌های بین‌المللی برای جرائمی که بر محیط‌زیست اثر می‌گذارند**»، کشورهای در حال توسعه با رزرو قرار دادن کل پیش‌نویس قطعنامه، اجازه آغاز مذاکرات را ندادند و در مقابل توجیه‌های کشورهای توسعه‌یافته و کشورهای جزیره‌ای کوچک که به قطعنامه‌های سایر نهادهای بین‌المللی با همین عنوان استناد می‌کردند، هیئت کشورمان به همراه سایر همفکران خارج بودن موضوع از مأموریت و صلاحیت نهادی یونپ (جرم انگاری از جمله وظایف یونپ نیست)، عدم اجماع مفهومی و حقوقی موضوع و در نتیجه احتمال تفسیرهای موسع، سلیقه‌ای و حتی سیاسی را طرح نمود. به این ترتیب این قطعنامه نیز هفته دوم از سوی بانی پس گرفته شد.

۳- هیئت آمریکا در هیچ‌یک از جلسات مذاکره‌ای حضور نداشت و در روز پایانی نماینده این کشور، از تمام قطعنامه‌ها و تصمیمات اعلام جدایی (disassociate) نمود.

۴- موضوع مهمی که کشورهای در حال توسعه در تصمیم مربوط به برنامه کاری و زمان یونیا ۸ به دنبال آن بودند، تصویب و تأیید **هفتمین نسخه گزارش محیط‌زیست ملل متحد (GEO-7)** بود. در ابتدای امر پاراگرافی توسط اتحادیه اروپا پیشنهاد شد که بر آن اساس یونیا این گزارش را تأیید (endorse) می‌نماید. هیئت کشورمان همسو با سایر کشورهای همفکر اعلام نمود که به هیچ‌وجه حاضر به تأیید این سند نیست. در نهایت در روز پایانی، کشورهای غربی با اعمال فشار به رئیس عمانی یونیا، وی را متقاعد نمودند که در بیانیه وزرا به آن اشاره شود و در ازای آن، این کشورها از وارد شدن آن به یکی از تصمیمات رسمی و مصوب عقب‌نشینی کنند و در نهایت به جای تأیید از واژه مدنظر قرار دادن با قدردانی (take note with appreciation) در سند سیاسی بیانیه وزرا استفاده شد و از مصوبات رسمی نشست خارج گردید.

۵- یونیا ۷ نقطه عطفی تلقی می‌شود که نشان‌دهنده ناتوانی کشورهای توسعه‌یافته در استفاده از یونپ برای تحمیل دستورکارهای فاقد اجماع است به نحوی که در این دور از مجمع، تقریباً هیچ خط قرمزی از کشورهای در حال توسعه در سندهای مصوب، رد نشد.

۶- **بیانیه وزرا:** یکی از مهمترین اسناد در دستور کار یونیا بیانیه وزرا بود که از سوی رییس عمانی اجلاس ارایه شد. این سند حدود یک سال و نیم مورد مشورت و مذاکره کمیته نمایندگان دایم یونپ قرار داشت. این نمایندگی از ابتدا و در چندین مرحله موفق شد نقطه نظرات مکتوب خود را بر روی پیش‌نویس‌های رییس عمانی ارایه و بسیاری از موارد را در سند بیانیه وزرا درج نماید. درج موضوع طوفان‌های گرد و

سفارت جمهوری اسلامی ایران - نایروبی

غبار، اصول ریو (شامل اصل CBDR)، تعدیل بسیاری از عبارات مرتبط با تغییر آب و هوا، ابزار اجرا و کمک های مالی و فنی، عدم تایید گزارش چشم جهانی محیط زیست و همینطور جلوگیری از پرداختن به موضوعات حقوق بشری محیط زیستی از جمله موارد مهمی هستند که از سوی این نمایندگی مطرح، پی گیری و در متن بیانیه وزرا منعکس گردید. هیات کشورمان پس از تصویب بیانیه وزرا با ارایه اعلامیه ای توضیحی (EoP) نقطه نظرات و تحفظات خود در خصوص بیانیه را قرائت و در اسناد اجلاس درج نمود.

پایان